

DOI: 10.46340/eppd.2020.7.6.40

Olena Omelyan

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6256-2370>

Scientific Institute of Public Law, Ukraine

GENERAL CHARACTERISTICS OF SEPARATE ADMINISTRATIVE PROCEDURES IN THE FIELD OF URBAN PLANNING

Олена Омелян

Науково-дослідний інститут публічного права, Україна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

The article describes the general characteristics of separate administrative procedures in the field of urban planning. It is noted that today most of the procedural elements of relations between citizens and executive authorities, local governments, their officials and other entities that are authorized to exercise governmental functions by law, are not regulated by law at all, or are regulated by bylaws. It is noted that those administrative procedures in the field of urban planning, relevant to the subject of public services, include the following based on current legislation: registration, permit, issuance of certificates or refusal to issue them, maintaining a single register of permits. The analysis of the separate administrative procedures in the field of urban planning is carried out and the author's vision of their improvement is offered.

Key words: administrative procedure, construction, urban planning, permit, license, register

Постановка проблеми. Сучасні адміністративні реформи та обрання європейських стандартів якості у здійсненні будівельних робіт, спрямовані на забезпечення ефективного та якісного рівня законодавчої регламентації процедур у сфері містобудування, що відображаються на рівні забезпеченості їх проведення органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших суб'єктів, які законом уповноважені здійснювати владні управлінські функції у цій сфері, з метою забезпечення захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Направленість законодавства на забезпечення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб є основною гарантійною ознакою регламентації дотримання процедур у відносинах між державою та органами влади, їх посадовими особами. Визначення чіткої правової регламентації адміністративних процедур забезпечить дотримання принципу рівності всіх учасників адміністративних відносин, а також дасть можливість застосовувати адміністративні процедури контролю та нагляду за законністю діяльності суб'єктів, які беруть участь у цих відносинах.

Ці питання є особливо актуальними для України, оскільки досі більшість процедурних елементів відносин органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших суб'єктів, які законом уповноважені здійснювати владні управлінські функції, з громадянами або не регулюються законодавством взагалі, або ж регулюються підзаконними нормативно-правовими актами. Отже, необхідність законодавчого регулювання порядку діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших суб'єктів, які законом уповноважені здійснювати владні управлінські функції, і особливо їх відносин із приватними особами сьогодні не викликає сумнівів¹.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Дослідження особливостей регламентації адміністративних процедур у сфері містобудування проводили низка науковців, таких як: С.М. Бутаєва,

¹ Офіційний сайт Верховної Ради України (2018). *Пояснювальна записка до проекту Закону України Про адміністративну процедуру*. <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65307>. (2020, жовтень, 11).

С.О. Бурмістрова, Л.В. Гуцаленко, Р.С. Джунковська, О.Т. Зима, Ю.О. Легеза, У.О. Марчук, І.М. Миронець, О.М. Соловійова, В.Г. Тарасюк, О.О. Юшкевич та інші. Однак, незважаючи на наявність наукових доробок слід зазначити, що питання адміністративних процедур у сфері надання сервісних послуг, що виникають під час виконання будівельних робіт, є малодослідженим.

Метою статті є розкриття змісту публічно-сервісної діяльності у сфері містобудування, надання його авторського визначення з урахуванням адміністративних реформ державних інституцій.

Виклад основного матеріалу. Для розкриття поставленої мети, звернемося до теорії адміністративного права з метою визначення сутності адміністративних процедур. Так, вчені-адміністративісти під адміністративною процедурою розуміють встановлений чинним законодавством порядок розгляду суб'єктами публічного адміністрування індивідуальних адміністративних справ щодо реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів окремої фізичної та юридичної особи, що завершується ухваленням адміністративного акта¹. Думка В.В. Галуцька мало чим відрізняється від попередньої, оскільки науковець акцентує увагу на тому, що головне завдання адміністративних процедур – сприяння реалізації прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб². Більш того, саме процедурні норми, як зазначає науковець, складають основу позитивної діяльності публічної адміністрації³. Звідси випливає думка, з якою ми солідарні, що адміністративні процедури покликані створенню комфортних умов взаємодії громадян і публічних органів, забезпеченню ефективного функціонування виконавчих структур, їхньої відкритості, прозорості процесу підготовки й ухвалення управлінських рішень, обмеженню адміністративного свавілля і посадових зловживань⁴.

Адміністративні процедури та відносини потребують правового регулювання для досягнення реалізації прав, свобод та законних інтересів осіб. На сьогодні відсутній законодавчий акт, який закріплював визначення поняття «адміністративні процедури» та регламентував відповідні відносини між їх суб'єктами та учасниками. У 2018 році, а згодом – 2020 році розроблений Проект Закону про адміністративну процедуру реєстраційний номер 3475 від 14.05.2020, що пройшов перше читання⁵. Проект направлений на врегулювання відносин органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб з фізичними та юридичними особами щодо прийняття адміністративного акта та його виконання.

Перш ніж розкривати характеристику адміністративних процедур у сфері містобудування, хочемо акцентувати увагу, що на сьогодні відповідно до рівня можливої небезпеки для здоров'я і життя людей усі будівлі і споруди мають свій клас наслідків (відповідальності). Відповідно до ст. 32 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»⁶ усі об'єкти поділяються за такими класами наслідків (відповідальності): незначні наслідки – СС1; середні наслідки – СС2; значні наслідки – СС3. Вказана стаття до категорії класу наслідків (відповідальності) будівель і споруд відносить характеристику рівня можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які постійно або періодично перебуватимуть на об'єкті або які знаходитимуться зовні такого об'єкта, матеріальних збитків чи соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або з втратою цілісності об'єкта⁷.

Розкриваючи поставлену мету, переважно ми будемо звертатися до об'єктів, віднесених до класів наслідків (відповідальності) СС1. Слід акцентувати увагу, що Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» не визначає, які будівельні об'єкти відносяться до класів наслідків (відповідальності) СС1, але ч. 5 ст. 32 вказаного закону зазначає, що до незначних наслідків (СС1) не можуть бути віднесені об'єкти: характеристики можливих наслідків від відмови (стану об'єкта, при якому неможливо використовувати його або складову частину за функціональним призначенням) яких перевищують: рівень можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які

¹ Галуцько, В., Діхтєвський, П., Кузьменко, О., Стеценко, С. та інші (2018). *Адміністративне право України. Повний курс*. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 200.

² Галуцько, В.В. (ред.) (2015). *Адміністративне право України. Загальне адміністративне право: навчальний посібник*. Херсон: Грінь Д.С., 1, 221.

³ Там само.

⁴ Галуцько, В.В. (ред.) (2015). *Адміністративне право України. Загальне адміністративне право: навчальний посібник, 1*; Галіцина, Н. В. (2010). Адміністративна процедура як інститут адміністративного процесу. *Форум права*, 4, 163-177. <<http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10gnviar.pdf>>. (2020, жовтень, 11).

⁵ Офіційний сайт Верховної Ради України (2020). *Проект Закону про адміністративну процедуру* <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68834>. (2020, жовтень, 11).

⁶ *Закон України Про регулювання містобудівної діяльності, 2011* (Верховна Рада України). *Офіційний сайт Верховної Ради України* <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>>. (2020, жовтень, 11).

⁷ Там само.

постійно перебуватимуть на об'єкті, – 50 осіб; рівень можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які періодично перебуватимуть на об'єкті, – 100 осіб; рівень матеріальних збитків чи соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або з втратою цілісності об'єкта, – 2500 мінімальних заробітних плат (до розрахунку збитків не включаються збитки замовників будівництва, які будують об'єкти без залучення коштів державного або місцевого бюджетів, кредитних коштів, наданих під державні гарантії, коштів державних та комунальних підприємств, бюджетних установ); пам'ятки культурної спадщини національного та місцевого значення, визначені відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини»¹; нове будівництво яких здійснюється в охоронній зоні пам'яток культурної спадщини національного та місцевого значення (розміри охоронної зони не можуть бути менші за два горизонтальні або два вертикальні розміри пам'ятки); об'єкти підвищеної небезпеки, ідентифіковані відповідно до Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»²; житлові будинки понад чотири поверхи; об'єкти, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»³ (крім об'єктів, які виробляють електричну енергію з енергії вітру, за умови позитивного висновку уповноваженого органу з оцінки впливу на довкілля)⁴. Отже, шляхом методу виключення, до класів наслідків (відповідальності) СС1 не відносяться вказані вище показники, у разі їх наявності чи перевищення.

Повертаючись до аналізу адміністративних процедур у сфері містобудування, що притаманні суб'єкту з надання публічно-сервісних послуг, виходячи з норм чинного законодавства, можна виділити наступні: реєстраційна, дозвільна, видача сертифікатів або відмова у їх видачі, ведення єдиного реєстру дозвільних документів.

Почнемо з реєстраційної, яка впливає з ч. 2 Положення про Державну сервісну службу містобудування України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2020 р. № 218. Так, Держсервісбуд отримує повідомлення про початок виконання підготовчих робіт або про початок виконання будівельних робіт, здійснює внесення змін до них, а також скасовує право на початок виконання підготовчих або будівельних робіт, набуте на підставі поданого повідомлення⁵. Вказані дані Держсервісбуд вносить до єдиного реєстру документів.

Процедура врегулювання проведення підготовчих робіт здійснюється відповідно до вимог ст. 35 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»⁶ та Порядком виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 13.04 2011 р. № 466⁷.

Суть підготовчих робіт зводиться до проведення робіт з підготовки земельної ділянки, влаштування огороження будівельного майданчика та знесення будівель і споруд, порушення елементів благоустрою в межах відведеної земельної ділянки, вишукувальні роботи, роботи із спорудження тимчасових виробничих та побутових споруд, необхідних для організації і обслуговування будівництва, улаштування під'їзних шляхів, складування будівельних матеріалів, підведення тимчасових інженерних мереж, а також з винесення інженерних мереж та видалення зелених насаджень⁸.

Підготовчі роботи, визначені будівельними нормами, стандартами і правилами, можуть виконуватися замовником після набуття права на земельну ділянку відповідного цільового

¹ Закон України Про охорону культурної спадщини, 2000 (Верховна Рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>>. (2020, жовтень, 11).

² Закон України Про об'єкти підвищеної небезпеки, 2001 (Верховна Рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>>. (2020, жовтень, 11).

³ Закон України Про оцінку впливу на довкілля, 2017 (Верховна Рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>>. (2020, жовтень, 11).

⁴ Закон України Про регулювання містобудівної діяльності, 2011 (Верховна Рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>>. (2020, жовтень, 11).

⁵ Постанова Про ліквідацію Державної архітектурно-будівельної інспекції та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України, 2020 (Кабінету Міністрів України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/218-2020-%D0%BF#top>>. (2020, жовтень, 11).

⁶ Закон України Про регулювання містобудівної діяльності, 2011 (Верховна Рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>>. (2020, жовтень, 11).

⁷ Постанова Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт, 2011 (Кабінет Міністрів України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF#Text>>. (2020, жовтень, 11).

⁸ Там само.

призначення та подання повідомлення про початок виконання підготовчих робіт до відповідного органу державного архітектурно-будівельного контролю¹. Виконання підготовчих робіт може здійснюватися на підставі повідомлення про початок виконання будівельних робіт або дозволу на виконання будівельних робіт. Також, для отримання дозволу на початок виконання будівельних робіт для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єкта будівництва запроваджено чек-лист, за формою згідно з додатком 9-1 до Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 13.04 2011 р. № 466. Під час подання документів через центр надання адміністративних послуг повноту поданих документів перевіряє посадова особа такого центру згідно з переліком, зазначеним у чек-листі.

Отже, для здійснення підготовчих робіт необхідно: набути права на земельну ділянку відповідного цільового призначення; подати повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, тобто на цій підставі вже можна розпочинати підготовчі роботи, а отримання дозволу на виконання будівельних робіт від Держсервісбуду впливає лише на перехід до наступної стадії – від підготовчих до безпосереднього виконання будівельних робіт; по-третє, термін дії документів, що надають право на виконання підготовчих робіт, обмежений, вони діють до моменту отримання права на виконання будівельних робіт.

Як ми вже зазначали вище, дані щодо надання (отримання), відмови у видачі чи анулювання (скасування), внесення змін до документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, вносяться Держсервісбудом до реєстру на підставі інформації, поданої відповідними органами державного архітектурно-будівельного контролю, автоматично за допомогою програмних засобів ведення реєстру в день її надходження².

Відповідно до Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 466, під час дії експериментального проекту щодо запровадження першої черги Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (далі – електронна система) функції реєстру покладаються на Реєстр будівельної діяльності першої черги Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва³, а також електронного кабінету користувача електронної системи, на аналізі яких ми зупинимося пізніше.

Наступною процедурою у сфері містобудування, яка притаманна Держсервісбуду, ми виділили дозвільну. Як ми вже зазначали вище, Держсервісбуд має право видавати дозволи на виконання будівельних робіт, відмовляти у їх видачі та анулювати.

Початок виконання будівельних робіт має здійснюватися на підставі отримання відповідного дозволу. Проходження дозвільної процедури регламентується Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06 вересня 2005 року, який визначає правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності і встановлює порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, та адміністраторів⁴, у тому числі на будівництво об'єктів.

Вказаний закон під дозвільною (погоджувальна) процедурою розуміє сукупність дій, що здійснюються адміністраторами та дозвільними органами під час проведення погодження (розгляду), оформлення, надання висновків тощо, які передують отриманню документа дозвільного характеру⁵.

Отже, в основу дозвільної (погоджувальної) процедури лягають погоджувальні дії, аналіз на відповідність стандартам та вимогам, застосування заборон.

Як слушно зазначає М. Околович: маючи адміністративно-правову природу, дозвільна система у сфері містобудування регулює межі дозволеного й недозволеного при здійсненні підготовчих та будівельних робіт і спрямована на врегулювання відносин, що виникають у зв'язку з реалізацією майнових прав забудовника, інтересів територіальних громад, а також цілого спектру прав та свобод фізичних та юридичних осіб⁶.

¹ Там само.

² Там само.

³ Там само.

⁴ Закон України Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності, 2005 (Верховна Рада України).

Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>>. (2020, жовтень, 11).

⁵ Там само.

⁶ Околович, М. Є. (2018). Адміністративно-правове регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування: дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата юридичних наук. Одеса: Одеський Державний Університет Внутрішніх Справ, 133.

М. Околович до дозвільних засобів правового регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування відносить наступні:

- отримання будівельного паспорта або отримання вихідних даних, отримання технічних умов;
- отримання дозволу на початок виконання будівельних робіт;
- прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів¹.

На нашу думку, запропонований науковцем перелік дозвільних адміністративно-правових заходів не є вичерпним, тому, виходячи з аналізу чинного законодавства, пропонуємо до нього віднести:

- отримання кадастрового номеру земельної ділянки;
- проходження експертизи проектної документації на будівництво об'єкта;
- отримання будівельного паспорта з визначенням технічних умов;
- отримання дозволу на початок виконання будівельних робіт;
- прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів.

Дозвільні документи, що надають право на виконання будівельних робіт, є чинними до завершення будівництва. Дані дозвільні документи видаються через Реєстр будівельної діяльності. Більш того, виконувати будівельні роботи без подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт забороняється².

Підставою для відмови у видачі дозволу на виконання будівельних робіт є: 1) неподання документів, необхідних для прийняття рішення про видачу такого дозволу; 2) невідповідність поданих документів вимогам законодавства; 3) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах; 4) результати оцінки впливу на довкілля у випадках, визначених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»³.

Вказаний перелік підстав відмови є недосконалим, оскільки замовник може помилитися або некоректно сформулювати назву об'єкта в заяві, що призведе визнання документів як такі, що не відповідають вимогам законодавства. У даному випадку повинна бути відпрацьований оперативний взаємозв'язок посадовця та замовника. Відповідно до оприлюднених на Єдиному державному веб-порталі даних Єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва, за 2020 рік органи державного архітектурно-будівельного контролю відмовили у реєстрації дозвільних документів та документів про прийняття об'єктів в експлуатацію близько 110 000 разів, що становить приблизно 7,7% відсотка від загальної кількості документів зареєстрованих органами ДАБК станом на лютий 2020 року. Тільки за один день – 05.02.2020 – відсоток відмов склав 17,9%⁴. Дана статистика говорить про наявність безпідставної відмови у надання дозвільних документів.

Висновок. Для уникнення проявів безпідставної відмови, спираючись на формальні, стилістичні чи граматичні помилки тощо під час опрацювання та реєстрації дозвільних документів, видачі дозволу на виконання будівельних робіт, пропонуємо ч. 4 ст. 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» доповнити пунктом, який має передбачати відповідальність посадових осіб у разі виявлення безпідставної відмови, виклавши його у наступній редакції:

У разі безпідставної відмови у видачі дозволу на виконання будівельних робіт, реєстрації (повернення) декларації про готовність об'єкта до експлуатації та видачі (відмови у видачі) сертифіката, який видається у разі прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, особа, яка прийняла таке рішення, а також керівник цього територіального органу, притягуються до дисциплінарної відповідальності.

Також заслуговує на увагу поданий законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо містобудівної та архітектурної діяльності» від 14.04.2020 № 3336, розробленого групою народних депутатів⁵. Даний законопроект передбачає запровадження приватних реєстраторів,

¹ Там само.

² Закон України Про регулювання містобудівної діяльності, 2011 (Верховна Рада України). Офіційний сайт Верховної Ради України <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>>. (2020, жовтень, 11).

³ Там само.

⁴ Брикайлоб, Ю. (2020). Відмови ДАБІ: статистика з 2013 по 2020. *Dreamdim* <<https://dreamdim.ua/uk/vidmovy-dabi-statystyka-z-2013-po-2020/>>. (2020, жовтень, 11).

⁵ Офіційний сайт Верховної Ради України (2020). *Проект закону України Про внесення змін до деяких законів України щодо містобудівної та архітектурної діяльності* <http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JI01851A.html>. (2020, жовтень, 11).

з наданням повноважень з реєстрації, видачі, відмови у видачі чи анулювання (скасування) дозвільних документів у сфері містобудівної діяльності та проведення державного архітектурно-будівельного контролю. Приватним реєстраторам надається більше коло повноважень у порівнянні з органами місцевого самоврядування у сфері містобудування, а саме: здійснення державного архітектурно-будівельного контролю щодо найскладніших об'єктів будівництва класу наслідків (СС3) та об'єктів поза межами населених пунктів.

На нашу думку, таку досить відповідальну перед населенням функцію, як здійснення будівельного контролю та видачі/скасування дозвільних документів, має виконувати виключно спеціалізований державний орган з передбаченими на рівні законодавства відповідних завдань та ступенем відповідальності у разі його порушення.

References:

1. Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (2018). [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine (2018)] *Poyasnyuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrayiny Pro administratyvnu protseduru* [Explanatory note to the draft Law of Ukraine On Administrative Procedure] <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65307>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
2. Halunko, V., Dikhtiyevskyy, P., Kuzmenko, O., Stetsenko, S. and others (2018). *Administratyvne pravo Ukrayiny Povnyy kurs* [Administrative law of Ukraine. Full course]. Kherson: OLDI-PLYUS.
3. Halunko, V. V. (ed.) (2015). *Administratyvne pravo Ukrayiny. Zahalne administratyvne pravo: navchalnyy posibnyk* [Administrative law of Ukraine. General administrative law: a textbook]. Kherson: Green D.S., 1.
4. Halitsyna, N. V. (2010). Administratyvna protsedura yak instytut administratyvnoho protsesu [Administrative procedure as an institution of administrative process]. *Forum prava* [Law Forum], 4, 163-177. <<http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10gnviap.pdf>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
5. Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (2020). [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine (2020)] *Proekt Zakonu pro administratyvnu protseduru* [Draft Law on Administrative Procedure] <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68834>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
6. *Zakon Ukrayiny Pro rehulyuvannya mistobudivnoyi diyalnosti, 2011* (Verkhovna Rada Ukrayiny) [Law of Ukraine on Regulation of Urban Development, 2011 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
7. *Zakon Ukrayiny Pro okhoronu kulturnoyi spadshchyny, 2000* (Verkhovna Rada Ukrayiny) [Law of Ukraine on Protection of Cultural Heritage, 2000 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
8. *Zakon Ukrayiny Pro obyekty pidvyshchenoyi nebezpeky, 2001* (Verkhovna Rada Ukrayiny) [Law of Ukraine on high-risk facilities, 2001 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
9. *Zakon Ukrayiny Pro otsinku vplyvu na dovkillya, 2017* (Verkhovna Rada Ukrayiny) [Law of Ukraine on Environmental Impact Assessment, 2017 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
10. *Postanova Pro likvidatsiyu Derzhavnoyi arkhitekturno-budivelnoyi inspektsiyi ta vnesennya zmin do deyakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrayiny, 2020* (Kabinetu Ministriv Ukrayiny) [Resolution on liquidation of the State Architectural and Construction Inspectorate and amendments to some resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine, 2020 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/218-2020-%D0%BF#top>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
11. *Postanova Deyaki pytannya vykonannya pidhotovchykh i budivelnikh robit, 2011* (Kabinet Ministriv Ukrayiny) [Resolution Some issues of preparatory and construction works, 2011 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF#Text>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
12. *Zakon Ukrayiny Pro dozvilnu systemu u sferi hospodarskoyi diyalnosti, 2005* (Verkhovna Rada Ukrayiny) [Law of Ukraine On the Permitting System in the Sphere of Economic Activity, 2005 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny* [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
13. Okolovych, M. Ye. (2018). Administratyvno-pravove rehulyuvannya mistobudivnoyi diyalnosti orhanamy mistsevoho samovryaduvannya: *dysertatsiya na здобуття наукового ступеню кандыdata yurydychnykh nauk* [Administrative and legal regulation of town-planning activity by local self-government bodies: the dissertation on competition of a scientific degree of the candidate of legal sciences]. Odessa: Odessa State University of Internal Affairs. [in Ukrainian].

14. Brykaylob, Yu. (2020). Vidmovy DABI: statystyka z 2013 po 2020 [DABI failures: statistics from 2013 to 2020]. *Dreamdim* <<https://dreamdim.ua/uk/vidmovy-dabi-statystyka-z-2013-po-2020/>>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].
15. Ofitsiynyy sayt Verkhovnoyi Rady Ukrayiny (2020). [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine (2020)] *Proekt zakonu Ukrayiny Pro vnesennya zmin do deyakykh zakoniv Ukrayiny shchodo mistobudivnoyi ta arkhitekturnoyi diyalnosti* [Draft Law of Ukraine On Amendments to Certain Laws of Ukraine Concerning Urban Development and Architectural Activities] <http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JI01851A.html>. (2020, October, 11). [in Ukrainian].